

DERIVATIVES OF HEXAMETER AND «FREE VERSE» IN POETRY OF LESIA UKRAYINKA

The article shows that the majority of hexameters of Lesia Ukrayinka (71%) are derivatives of this form, a tendency which the poetess borrowed from her predecessors – especially from Olena Pchilka. However, the «inconsistency» of Lesia's hexameter is much stronger. Derivatives of hexameter are divided into derivatives of the first, the second and the third levels with further differentiation in syllabic-tonic and dolnik.

The theory and the origin of «free verses» of the poetess are revealed, which are derivatives of hexameter of the second and the third levels.

Key words: *hexameter, dactyl, dolnik, caesura, rhyme.*

УДК81'255

Гаврилюк Н. І., к. філол. н., н. с.
Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України

ІСПАНОМОВНА ПОЕЗІЯ ІГОРЯ КАЧУРОВСЬКОГО

Розглядаються дві іспаномовні поезії І. Качуровського та їх відтворення українською мовою. Здійснено аналіз з позицій відповідності образного та метрико-строфічного ладу.

Ключові слова: *переклад, вірш, силабічний вірш, асонанс, рима, Ігор Качуровський.*

В теорії перекладу віддавна існує опозиція буквалізму та вільного перекладу [1; 3–6], до того ж, тяжіння до буквалізму отримує як цілковите схвалення [4, 6], так і чималу частку критики [5]. Це пов'язано з тим, що одні дослідники розглядають буквалізм як творчу несвободу, яка призводить до штучного звучання оригіналу, а інші – як засіб досягти бажаної еквівалентності і точності, що забезпечила б *поетичний переклад*, а не просто переклад поезії [4]. Існують і помірковані погляди, що помічають плюси і мінуси кожного з підходів [3], розглядаючи їх як інтерпретаційні позиції тлумача [3]. Показово, що нині робляться спроби згладити згадану опозицію. Так, Ю. Найда говорить про «формальну еквівалентність» (орієнтовану на мову

і культуру оригіналу), «функціональну еквівалентність» (орієнтовану на носіїв мови перекладу і їх культуру), «динамічну еквівалентність» (комунікативний ефект перекладу та оригіналу) [1, с. 37–39]. Вирішальним чинником сприйняття музичної і ритмічної організації вірша є повторення як принцип рими – прикінцевої та асонансів [1, с. 30–31], тобто формальний бік поезії. Цьому великого значення надавав і Ігор Качуровський,

Підсумкова поетична книжка – «Лірика» (Львів, 2013) – по-новому виявляє читачам ще одну грань європейськості автора – володіння іноземними мовами не тільки у перекладній, а й в оригінальній творчості. Ідеться про іспаномовні поезії «El Puerto» [2, с. 298] і «Cuando pasan las grullas» («Nostalgia») [2, с. 299], які досі не перекладалися і не були предметом віршованого аналізу.

Перша з них – «El Puerto» («Порт», 1967/68) – поетична замальовка події в порту. Поезії, що містять сценки подібного типу, в оригінальній творчості автора непоодинокі: «В порту» [1, с. 108] (зі збірки «Надвечір'я»); «Після бурі» [2, с. 70], «Ще в доках портових не почалась робота» [2, с. 57], «В сажі й димі, ніби в чорній повені» [2, с. 52], «Корабельний цвинтар» [2, с. 56], – усі зі збірки «Над світлим джерелом». У більшості поезій співіснують настрої сумні впереміж зі світлими барвами. Те саме спостерігаємо і в поезії «El Puerto».

Igor Kaczurowskyj
El Puerto

Sin las chispas azules, sin el juego de espuma
Envolvieron el puerto oleadas de bruma.

Gris y sordo es el muelle con sus grietas
y manchas,
Duermen buques oscuros entre chatas y lanchas.

Y un sajón marinero – ogro de barba roja –
Al agua sicia y negra un blanco gato ar-roja.

Y con el se divierten mozos altos, barbudos,
Chocan sus carcajadas contra faroles mudos,

Mientras miran, alegres, como el pobre se ahoga...

Ігор Качуровський
Порт

Без блакитної іскри, без гри піни
Окутали порт хвилі густого туману.

Сіра і безшумна пристань з її щілинами і плямами,
Сплять темні кораблі між шлюпками і катерами.

І сакс-моряк – велет з червоною бородою –
У воду брудну і чорну жбурляє білого kota.

І з ним розважаються хлопці високі,
бородаті,
Їх регіт вдаряє німі ліхтарі.

В той час, як вони дивляться, як бідний потопає...

Mas un viejo lanchero ya le tira una sogá.
.....
Pasan, corren los años por las olas de
bruma,
Sin las chispas azules, sin el juego de
espuma.
Pero creo que existen, en la niebla enter-
rados,
Gentes ratas que salvan a los gatos ahoga-
dos.

Але старий човняр кидає канат...
Без блакитної іскри, без гри піни.

Але вірю, що існують, поховані в тумані,
Дивні люди, що рятують тонучих котів.

.....
Минають, біжать роки через хвилі густого
туману,
Без блакитної іскри, без гри піни.

Але вірю, що існують, поховані в тумані,
Дивні люди, що рятують тонучих котів.

Оригінал налічує сім силабічних двовіршів (чотирнадцять рядків), поєднаних між собою парокситонною (жіночою) римою: АА ВВ СС і т. д. Особливість композиції – дослівний повтор початкового рядка у дванадцятому і частковий – другого в одинадцятому. В такий спосіб поєднується момент опису події (реалістична замальовка перших десяти рядків, до трикрапок) із метафоричним тлумаченням («біжать роки через хвилі густого туману, без блакитної іскри, без гри піни»). Таким чином, уся попередня сцена (рядки 1–10) стає спогадом, а фінальні рядки вірша (рядки 13–14) посилюють заключні рядки першої частини (рядки 9–10), що утверджують іскру віри в людську доброту, яка не гине з часом. Написано вірша 16-складовиком (8+8 – шостий рядок; 7+9 – дев'ятий рядок) і його різновидом (7+8 – перший, десятий, дванадцятий – чотирнадцятий рядки; 8+7 – третій, п'ятий рядки) у поєднанні з симетричним 14-тискладовиком (7+7 – другий, четвертий, сьомий, восьмий, одинадцятий рядки). Підрядники обох поезій, виконані Надією Гаврилук, були люб'язно перевірені вдовою поета – Лідією Крюковою, для якої, за її власним свідченням, іспанська мова є така ж, як рідна. Пані Лідія надавала свої поради і в процесі роботи над художніми перекладами цих віршів, за що висловлюємо їй сердечну вдячність.

При спробі художнього перекладу Надією Гаврилук відтворено кількість складів і розташування цезур у першому і п'ятому рядках, а також суміжне римування двовіршів, хоч парокситонна рима збережена лише в другому і п'ятому з них. Також завданням перекладачки було максимально зберегти образну канву поезії.

У першому двовірші було додано нейтральний кольоровий епітет заради відповідності силабічній структурі оригіналу («Без гри *молочної* піни»); змінено рід епітета (без іскри *блакитного*); здійснено інверсію піввіршів задля

утворення суміжного римування зі словом-синонімом до поняття «густого» («іскри блакитного – туману невидного»).

Без блакитної іскри, без гри піни Без гри молочної піни, без іскри блакитного,
Окутали порт хвилі густого туману. Окутали порт хвилі туману невидного.

У другому двовірші здійснено мінімальні зміни – прибрано присвійний займенник («її») і один із сполучників («і»), орудний відмінок («між шлюпками і катерами») заступлено родовим («між катерів і шлюпок»), а епітет «темні» на «темряві»:

Сіра і безшумна пристань з її Сіра пристань з щілинами і плямами,
щілинами і плямами, безшумна,
Сплять темні кораблі між Сплять темряві кораблі між катерів і
шлюпками і катерами. шлюпок.

У третьому двовірші додано прикладку-синонім («велет-гігант») і замінено епітет порівнянням (червоною бородою – бородою, *як кров та*) заради збереження суміжного римування (кров та – kota):

І сакс-моряк – велет з червоною І сакс-моряк – велет-гігант з бородою, мов
бородою кров та, –
У воду брудну і чорну жбурляє У воду брудну і чорну жбурляє білого kota
білого kota

Наступний двовірш з метою збереження рими було трохи видозмінено: на прикінцевих позиціях опинилося дієслово («розважаються-вдаряється»), також додано прислівник «*дужо*», який, на нашу думку, цілком співставний семантично з поняттям «регит» і адекватно відображає силу ударів. Крім того, щоб укластися у метричну схему (7+7), епітети «високі, бородаті», вжиті І. Качуровськм на означення товариства моряка – велета з червоною бородою, – змінено на описовий вислів («*на одне лице*»):

І з ним розважаються хлопці високі, Хлопці на одне лице із ним розважаються,
бородаті, Дужо в німі ліхтарі їх регит вдаряється.
Їх регит вдаряє німі ліхтарі.

П'ятий двовірш у поета дає виразну антитезу групи осіб однакової зовнішності і поведінки, що втішаються з власної жорстокої вигадки, одинаку, що рятує kota-потопельника. Перекладачем вилучено один зі сполучників «як», змінено прикметник «старий» на «*старенький*», що допустимо з огляду на поетові симпатії, чітко виражені в поезії, додано прикметник «*майстерно*». Останній продиктовано асоціацією «старий човняр – вправний човняр»

і припущенням, що kota буде врятовано, хоч автор про це однозначно не каже. Йому важливий сам вчинок порятунку, небайдужість до живих істот.

В той час, як вони дивляться, як бідний
потопає...
Але старий човняр кидає канат...

В той час вони дивляться, як бідний
воркіт потопає...
Але старенький човняр майстерно
канат жбурляє...

Шостий двовірш дещо модифіковано, оскільки в оригіналі роки біжать хвилями туману, а в перекладі – і туманом, і хвилями. Внаслідок цього увиразнюється авторський образ «хвилі туману» і «гра піни» (тобто морської піни, хвиль моря), заявлений у першому двовірші. Щоб максимально зберегти повтор оригіналу в цих двовіршах, перекладач вдається до описового замітника (минають роки – *не видно їх*), заримовуючи його з «*блакитної*»:

Минають, біжать роки через хвилі
густого туману,
Без блакитної іскри, без гри піни.

Туманом роки біжать, хвилями – не
видно їх,
Без гри молочної піни, без іскри
блакитної.

У фінальному двовірші заміна продиктована бажанням перекладача посилити метафоричний образ «блакитної іскри» (іскри небесної чи чистої, а не чорної душі). Через те розмовне дієслово «існують» замінено церковнослов'янським «*сущі*». А от слово «*поготів*» («тим більше») – то перекладацькі «відсебеньки» заради рими до «*котів*». З точки зору оригіналу воно не зовсім вдале, бо робить мимовільний акцент, що тепер люди кращі, ніж раніше, чого в оригіналі не стверджується.

Але вірю, що існують, поховані в
тумані,
Дивні люди, що рятують тонучих
котів.

Поховані в тумані, вірю – сущі і поготів
Диваки, що рятують ще потопаючих
котів.

Авторка статті звернулася до фахових перекладачок – Олени О'Лір та Ольги Смольницької, надавши їм свій підрядник. Переклад Олени О'Лір виконано 14-складовиком (7+7), внаслідок чого витримано симетрію кожного рядка. Даний розмір хоч і не становить переважної більшості в оригіналі – маємо по п'ять рядків 7+7 і 7+8, – але створює своєю рівноскладовістю відчуття високого стилю. Доцеzurний піввірш в одинадцяти рядках із чотирнадцяти семискладовий, що теж задає ритмічну інерцію. В перекладі збережено суміжні парокситонні рими.

Переклад Ольги Смольницької теж зберігає суміжні парокситонні рими, кожен рядок налічує одинадцять складів, але йдеться не про силабічний вірш із поділом на піввірші (7+4; 5+6; 4+7; 6+5), а про силабо-тонічний п'ятистоповий ямб.

Без блакитних леліток, без мереж пінно-білих,
Тоне порт у тумані, у густих його хвилях.

Пристань сіра й німотна, скрізь розколини й плями,
Темнобокi дрімать кораблі між човнами.

І моряк-одоробло, сакс червонобородий – Білосніжного кида він kota в чорну воду.

Розважаються й росли бородаті матроси,
Що регочуть – аж гнуться ліхтарі безголосі, –

Задивившись, як тоне бідолаха хвостатий...

Та човняр сивочолий йому кинув каната...

.....

Мчать, проносяться роки крізь туман, мов по хвилях,

Без блакитних леліток, без мереж пінно-білих.

Але вірю: рятують ще й тепер серед мряки

Тих котів, які тонуть, диваки усілякі.

Переклад Олени О'Лір

Без мерехту лазурі, без гри піни
Порт обгорнули поволоки плинні.

Безшумна пристань в плямах-дірах сива,
Між шлюпками – темнавих суден сніва.

І сакс-моряк – а борода червона –

Жбурля kota у твань, кіт білий тоне.

В розвазі з ним бородані безкарні,

Їх регіт ударя німі ліхтарні.

Вдивляються, як бідний потопає...

Але старий човняр канат жбурляє...

.....

Біжать роки крізь поволоки плинні,

Без мерехту лазурі, без гри піни.

Та вірю, що в тумані ще існують

Ті диваки, які котів рятують.

Переклад Ольги Смольницької

Перший рядок обох перекладів дослівно повторюється у дванадцятому, як і в оригіналі. Натомість другий рядок частково повторюється в одинадцятому тільки в Ольги Смольницької, тоді як у Олени О'Лір маємо зворот-порівняння, що розкриває метафору («Мчать, проносяться роки крізь туман, мов по хвилях»; «Порт обгорнули паволоки плинні – Біжать роки крізь паволоки плинні»). Оригінальним є образне нюансування кожної з перекладачок. Так, Олена О'Лір апелює до класичних, але призабутих «блакитних леліток» (блискучих цяточок), а гру піни романтизує – «мерехтіння лазурі» (задаючи періодичність), другу частину подаючи без змін, як у оригіналі. Далі Олена О'Лір іде близько до оригіналу, однак використовує дієслово «тоне», у такий спосіб створюючи паралелізм (тоне порт у хвилях густого туману – тоне кіт у морських хвилях), а Ольга Смольницька уподібнює хвилі плинним

паволокам, актуалізуючи іконописну семантику (тканина, на яку наносять ґрунт під ікону). Далі перекладачки змінюють лише окремі слова: в Олени О'Лір пристань «німотна», а ліхтарі «безголосі», що посилює образ тиші у порту; в Ольги Смольницької пристань передовсім не сіра, а сива, тобто персоніфікована, що створює відповідний оригіналу оживлений образ шлюпок і суден – сніва (сни-марення). Антонімія «білий» («білосніжний») кіт – «чорна» вода у перекладі Ольги Смольницької переходить у підтекст і посилюється («жбурля у твань» – різко кидає в болото). Єдина вільність цього перекладу – «бородані безкарні», хоч і вона досить умовна, адже про покарання справді не йдеться, бо ситуація повторюється, як свідчить фінал поезії.

Поезія І. Качуровського «Cuando pasan las grullas» («Коли пролітають журавлі»), за свідченням його вдови Лідії Крюкової, в рукописі має назву «Nostalgia» («Ностальгія»). Оригінал цієї поезії має епізодичні внутрішні рими (виділено жирним курсивом), які разом із розлогою системою асонансів заступають і доповнюють рими кінцеві (виокремлено курсивом).

Cuando pasan las grullas
Con su canto-**sollozo**,
Es tan bello y tan triste
El azul de la tarde
Sobre el bosque sereno
Y el **verdoso** *aguazal*.

A la escarcha de plata
Han caído las hojas,
Amarillas, violetas,
Escarlatas, doradas.
Cuando pasan las grullas
En el cielo *otoñal*.

Ya no tengo recuerdos
De mi amigo caído
En el bosque escarlata,
Deshojado y desnudo
Por los truenos enormes...
Y ninguna muchacha
Yam is cartas espera:
Del país de las grullas
Se alejó mi pasión.

Una nube de olvido
Escondió mis recuerdos.
Es la nube del humo
De los pueblos quemados
De mi tierra *natal*.

Коли пролітають журавлі
З їх піснею-риданням,
Є така гарна і так сумна
Блакитність вечора
Над спокійним лісом
І над зеленуватою калюжею.

На срібний іній.
Попадали листки,
Жовті, фіолетові,
Червоні, золотаві.
Коли перелітають журавлі
В небі осінньому.

Я вже не маю в пам'яті,
Мого померлого друга
В червоному лісі,
Безлистому і оголеному
Від надмірного грому...
І жодна дівчина
Вже не чекає моїх листів:
Від країни журавлів
Віддалилась моя пристрасть.

Хмара забуття
Заховала мої спогади.
Це хмара диму
З випалених поселень
Моєї рідної землі.

Sólo veo el pasado,
Al pensar en las grullas,
Cómo pasan volando
Con su música triste,
De las grullas que lloran
Su canción otoñal.

Бачу лише минуле,
Думаючи про журавлів,
Як вони пролітають
Зі своєю сумною музикою,
Журавлів, що ридають
Свою осінню пісню.
Підрядник Надії Гаврилюк

Оригінал налічує п'ять силабічних строф (тридцять два рядки), перша, друга і заключна налічують по шість рядків; третя – дев'ять; четверта – п'ять. Чотири строфи (за винятком третьої, середньої) мають прикінцеву окситонну (чоловічу) рими: аахаа.

Рядки, що формують строфи, налічують від шести до дев'яти складів: 7+7+8+7+8+9; 8+6+7+7+7+7; 7+7+8+8+7+7+7+6+7; 8+7+7+7+6; 7+7+7+7+7+7. На відміну від вірша «Порт», у поезії «Ностальгія» проглядається чіткий ритм двостопного анапесту у дев'ятнадцяти рядках (59,38%). Але є і інші ритми: ЯЗ («De mi amigo caído»); X4 («En el cielo otoñal»), ДЗ («Sobre el bosque sereno»). Така тонізація силабічного вірша дає підстави при перекладі застосовувати як силабічний вірш, опертий на звукопис і мелодику фрази, так і силабо-тонічний вірш, опертий на музичну ритмомелодику. У першому варіанті зберігається традиція силабічного вірша, властивого іспаномовним літературам; у другому – актуалізується семантика пісні, закладена у зміст вірша.

Переклад Надії Гаврилюк оперто на силабічну структуру оригіналу, хоча з двома відхиленнями: у третьому рядку маємо дев'ять складів замість восьми, а у заключному рядку третьої строфи – шість замість семи. Образну систему Н. Гаврилюк намагалася не порушувати, доповнюючи з метою наближення до силабічної структури першотвору синонімами («непам'ять-забуття»; «червонім, шарлатнім лісі») чи контекстуально можливими епітетами («хмара сховала згадки – густа хмара диму»). Натомість, переклад Ольги Смольницької, будучи суголосним змісту оригіналу, від силабіки відходить. Втім, обраний нею силабо-тонічний еквівалент – чотиристопний хорей – це пісенний розмір, який актуалізує тезу про *пісню журавлів*, яка навіяла І. Качуровському цю поезію. До того ж, О. Смольницька схопила принцип звукопису, відчутний в оригіналі:

Коли летять журавлі
З їх пісню-голосінням –
Така гарна і сумовита
Голубінь вечорова
Над сонним, спокійним лісом,
Калюжею кольору ріні.

На посріблену паморозь
Попадало листя
Жовте, фіолетове,
Червоне, золотаве.
Коли летять журавлі
У небесах осінніх,

Вже і не пам'ятаю
Я спочилого друга
В червоному, шарлатному лісі
Безлистому і нагому
Від надмірного грому.
Ані одна дівчина
Вже не жде моїх листів.
Від краю журавлів
Віддалилась пристрасть.

Хмара – непам'ять-забуття –
Сховала мої згадки.
Це густа хмара диму
З випалених поселень
Вкрила землі рідні.

Бачу лише минуле,
Згадуючи журавлів –
Як вони пролітають
Із журливим мелосом,
Журавлів, що ридають
Свою пісню осінню.

Переклад Надії Гаврилюк

Журавлі як пролітають
Зі своїм ридальним співом,
Є прекрасна й сумовита
Блакитнява надвечір'я
Понад лісом супокійним,
Там, де зеленавий став.

На сріблястий впало іній,
Впало вже зів'яле листя,
Фіолетове і жовте,
І багряне, й золотаве.
Журавлі як відлітають
У осінні небеса.

Я вже в пам'яті не маю
Друга вмерлого віднині
У діброві червонястій,
Що оголена й безлиста
Від надмірної громниці...
Не чекає жодна панна
Вже моїх листів однині:
Від країв-бо журавлиних
Відліта моя жага.

Забуття сховала хмара,
Мої спогади згорнула.
Це хмарина жару, диму
З хат, зруйнованих вогнями
В моїм рідному краю.

Бачу я лише минуле,
Журавлів у думках бачу,
Як птахи перелітають
Зі своїм тужливим співом,
Журавлів, що так ридають,
А їх плач – осінній спів.

Переклад Ольги Смольницької

Якщо Ольга Смольницька для перекладу використовувала підрядник Надії Гаврилюк, то Олена О'Лір мала за основу підрядник Лідії Крюкової, у якому наведено тлумачення певних слів і речень (aguazal = місце, де збирається вода; caído = полягло), а до інших подано синоніми (sereno = тихий, спокійний; Ya no tengo recuerdos = Я вже не маю в пам'яті, не пам'ятаю; Por los truenos enormes = величезними громами, жажливими детонаціями):

Коли пролітають журавлі
Зі своїм співом-риданням,
Є таке гарне і таке сумне
Сине світло вечірне
Над тихим лісом
І зеленкуватою калюжею.

На срібну паморозь
Попадали листя.
Жовті, фіолетові,
Шарлатні, позолочені.
Коли пролітають журавлі
На осінньому небі.

Я вже не маю пам'яток
Про мого друга поляглого
У шарлатному лісі
Голому і позбавленому листя
Величезними громами....
І ніяка дівчина
Вже не чекає на мої листи:
Від країни журавлів
Віддалилась моя пристрасть.

Хмара забуття
Заховала мої спогади
Це є хмара диму
Спалених сіл
Моєї рідної землі.

Тільки бачу минуле,
Коли думаю про журавлів,
Як вони пролітають
З своєю сумною музикою,
Про журавлів, які плачуть
Свою осінню пісню.

Підрядник Лідії Крюкової

Коли клин журавлиний
Чи співає, чи плаче,
Така гарна і тоскна
Голубінь вечорова
Понад лісом безмовним
В скельцях драговини.

І на паморозь срібну
Осипається листя,
Пурпурове і жовте,
Щирозлотне й шарлатне,
Коли клин журавлиний
Проліта восени.

Стерся з пам'яти образ
Мого вбитого друга
У шарлатному лісі,
Що безлистим і голим
Став по грозах несвітських...
І вже дівчина жодна
На мій лист не чекає:
В журавлину країну
Мене пристрасть не зве.

Забуття, наче хмара,
Мої спогади вкрило,
Хмара диму зі згрищ,
Що від сіл залишилися
В моїм краї вони.

Тільки бачу минуле,
Коли за журавлями
Лину подумки слідом,
Що виспівують тоскно,
Журавлями, що плачуть
У піснях восени.

Переклад Олени О'Лір

Переклад Олени О'Лір оперто на базовий силабо-тонічний ритм оригіналу – двостоповий анапест. В оригіналі більшість римованих слів мають окситонне закінчення (*aguazal – otoñal – natal*), і лиш одна пара парокситонна (прикінцево-внутрішня *sollozo – verdoso*). В перекладі Олени О'Лір усі спорадичні рими залишаються окситонними, тоді як у Надії Гаврилук вони парокситонні, а в Ольги Смольницької рима відсутня.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Гарусова Е. В. Интерпретативные позиции переводчика как причина вариативности перевода / Гарусова Елена Владимировна. – Дисс. канд. филол. наук. / 10.02.20 Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание – Тверь: ТвГУ, 2007. – 173 с.
2. Качуровський І. Лірика / Качуровський Ігор. / За ред. В. Базилевського і О. О'Лір; передм. В. Базилевського. – Львів: Астролябія, 2013. – 384 с.
3. Литвинов Володимир. Про Скільку і Харибду в жанрі художнього перекладу, але не тільки. [Електронний ресурс] // Всесвіт – 2005. – № 7–8. – Режим доступу: <http://www.vsesvit-journal.com/old/content/view/90/41/> (22.09.2015)
4. Torrent – Lenzen Aina. Aspectos teóricos y prácticos de la traducción poética [Електронний ресурс] // Cuadernos del Ateneo – 2006. – № 22. – 26–45. – Режим доступу: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2602626> (22.09.2015)
5. Чепурна М. А., Жукова Л. В. Буквалізм, обергальні переклади і переклад безіквалентної фразеології в німецькій мові [Електронний ресурс] // Studia Lingua: актуальні проблеми лінгвістики і методики викладання іноземних мов : зб. наук. пр./ Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України, Гуманітар.-пед. ф-т, Каф. романо-герм. мов і перекладу ; редкол.: В. Д. Шинкарук (ред.) [та ін.]. – Київ : Компринт – Вип. 3. – К.: 2013. – Режим доступу: <http://elibrary.nubip.edu.ua/17012/1/%D0%A7%D0%B5%D0%BF%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0.pdf> (22.09.2015)
6. Українка Леся. Збір. тв. у 12 т. – Т. 10. Листи (1876–1897) / Ред. М. Д. Бернштейн, Упор. В. В. Яременка. – К.: Наукова думка, 1978. – 544 с.

Стаття надійшла до редакції 09.10.2015.

Гаврилюк Н.И., к. филол. н.,
Інститут літератури ім. Т. Шевченка НАН України

ИСПАНОЯЗЫЧНАЯ ПОЭЗИЯ ИГОРЯ КАЧУРОВСКОГО

В статье рассмотрены два стихотворения И. Качуровского, написанных на испанском языке, и их перевод на украинский язык. Они проанализированы с позиций соответствия образного и метрико-строфического строя.

Ключевые слова: перевод, стихотворение, силлабический стих, ассонанс, рифма, Игорь Качуровский.

Gavryliuk N. I., PhD,
Taras Shevchenko Institute of Literature
of the National Academy of Sciences of Ukraine

IGOR KACZUROWSKYJ'S SPANISH POEMS

The article deals with two Spanish poems of I. Kaczurowskyj and their translation into Ukrainian. The poems are being analyzed from the standpoint of the compliance with visual and metric-strophic structure.

Keywords: translation, syllabic verse, assonance, rhyme, Igor Kaczurowskyj.

УДК 821.161.2 – 2.09 Астапенко:271.3

Григорев Н. А., студ.,
Институт филологии КНУ имени Тараса Шевченко

МОТИВЫ ТВОРЧЕСТВА ФРАНЦИСКА АССИЗКОГО В СТИХОТВОРЕНИЯХ ИГОРЯ АСТАПЕНКО

Прослеживается общность мотивов в творчестве средневекового итальянского святого Франциска Ассизского и современного украинского поэта Игоря Астапенко. Важными компонентами работы выступают компаративный анализ и теоретическое осмысление отдельных закономерностей литературного процесса

Ключевые слова: поэзия, Средневековье, литературный мотив.

Величайшие гуманитарные прорывы в истории человечества происходили как реакция на действие, но не на писание. Шакьямуни, Сократ и Христос производили действие и поэтому стали актуальными для древних авторов. Мифические Гильгамеш и Геракл искореняли мифологическое пространство, уничтожая избыточных монстров, расчищали Бытие для пространства реального – и авторитет их был равен божественному авторитету. Функция культурного героя – восстановить нарушившийся порядок; функция героя мифического – создать порядок из хаоса.

В результате естественной эволюции происходило «измельчание» героя: с каждым новым столетием средний человек расширял свои интеллектуальные и нравственные возможности, и постепенно носители культуры сосредоточились исключительно на области искусства и науки, а эта область в той или иной степени всегда опиралась на тексты. Процесс текстуальной трансформации мира одним из первых описал в «Соборе Парижской Богоматери»